

Ik stem niet op een politicus die de spreekbuis is van onderbuikgevoelens in de maatschappij.

De Europese Unie heeft de toetredingsonderhandelingen met Servië opgeschort omdat Mladic niet voor 30 april is uitgeleverd. Kennelijk geniet deze oorlogsmisdadiger nog zoveel steun dat ruzie met de EU te verkiezen valt boven ruzie met zijn ongetwijfeld invloedrijke aanhangers.

De unie heeft een wijs besluit genomen. Maar er zijn heel wat wijze besluiten nodig om Europa definitief uit het slop te trekken. De reflectieperiode, de denkpauze die na het echec van het Franse en Nederlandse 'nee' tegen de Europese Grondwet werd ingesteld, loopt ten einde. Wij burgers mogen daarom verwachten dat een jaartje nadenken iets heeft opgeleverd waarmee de unie nieuw elan wordt verschaft.

Met die gedachte reisde ik af naar Londen waar de parlementaire assemblee van de West Europese Unie (WEU) bijeenkwam. De WEU, zult u denken, bestaat die nog? Ja en nee. De organisatie zelf werd eind vorige eeuw opgeheven en de taken zijn overgeheveld naar de unie. Maar het verdrag is er nog. Dat voorziet in een collectieve verdedigingsclausule die bepaalt dat een aanval tegen één, een aanval tegen allen is. Altijd handig voor het geval de Russen toch nog komen. Die clausule werd opgenomen in de Grondwet, maar die hebben we dus afgestemd. De assemblee bestaat ook nog omdat daarin parlementariërs over Europese veiligheid en defensie kunnen filosoferen.

In Londen werd de parlementariërs gevraagd te debatteren over de vraag of en hoe zij een bijdrage konden leveren aan het publieke debat over Europese defensie en veiligheid. Laat ik direct maar vertellen dat die vergadering in het Britse parlement mij niet meeviel. De 'of' vraag vond ik vreemd, want ik breng mijn stem uit op een volksvertegenwoordiger met zelfstandig denkvermogen en niet op een spreekbuis van onderbuikgevoelens uit de maatschappij. Politici moeten leiden. Ze moeten een visie ontwikkelen op basis waarvan zij de maatschappij, en in dit geval Europa, vormgeven. En als ze dat niet goed doen, stemmen we ze weg en mogen anderen het proberen.

Het antwoord op de 'hoe' vraag is de noodzaak van een visie op Europa's rol in de wereld. De opkomst van Azië, het internationale terrorisme, de leveringszekerheid van energie en grondstoffen en klimaatverandering vereisen een Europees antwoord. Individuele lidstaten, ook Frankrijk en Engeland, zijn te zwak om echte invloed op mondiale vraagstukken uit te oefenen. Dat moet in Europees verband, het liefst samen met de Amerikanen. Er is meer in plaats van minder integratie nodig. De volgende vraag die moet worden beantwoord is welke consequenties dit heeft voor het Europese buitenland-, veiligheid- en defensiebeleid.

Op zich klinkt dit allemaal logisch, zult u zeggen. En ik hoop dat u ook vindt dat er tijdens de denkpauze over dit soort vragen grondig moet zijn nagedacht. Maar met u vraag ik mij dat af. De in Londen verzamelde crème de la crème van de parlementaire veiligheidselite kwam in veel gevallen niet verder dat het opsommen van bekende gebreken van het huidige beleid. Inderdaad, slechts 15 procent van alle Europese strijdkrachten is inzetbaar en er is een schreeuwend tekort aan militaire transportcapaciteit. Zeker, een Europese minister van buitenlandse zaken kan ook zonder de Grondwet worden gecreëerd. Maar waar was de visie op Europa in de wereld?

De voorzitter, de Franse socialist Jean Pierre Masseret, pleitte er in ieder geval hartstochtelijk voor. Maar een echt debat ontstond hierover niet. Toch blijf ik dit soort bijeenkomsten belangrijk vinden omdat ik parlementariërs serieus neem. Per slot van rekening moeten zij Europa redden. Maar ik hoop niet dat deze discussie maatgevend is voor de hele reflectieperiode. Want dan stevent de unie, inclusief Nederland, definitief af op marginalisatie.

Rob de Wijk